

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 8 lipca 2019 r.

Poz. 5126

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.423.2019 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 5 lipca 2019 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XI/61/2019 Rady Miejskiej Będzina z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXVIII/388/2013 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie przyjęcia „Regulaminu Stypendium Miasta Będzina dla najzdolniejszych uczniów i studentów”, w całości, jako sprzecznej z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.), dalej jako „ustawa” oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 maja 2019 r. Rada Miejska Będzina przyjęła uchwałę Nr XI/61/2019 w sprawie zmiany uchwały Nr XXXVIII/388/2013 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie przyjęcia „Regulaminu Stypendium Miasta Będzina dla najzdolniejszych uczniów i studentów”

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 6 czerwca 2019 roku.

Jako podstawę podjęcia uchwały Rada Miejska Będzina wskazała art. 18 ust. 2 pkt. 14a, ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90t ust. 4 ustawy.

W toku postępowania nadzorczego organ nadzoru uznał, iż uchwała jest w całości niezgodna z prawem.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska Będzina nadała nowe brzmienie rozdziałowi I pkt 3 Regulaminu Stypendium Miasta Będzina dla najzdolniejszych uczniów i studentów” stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXXVIII/388/2013 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 czerwca 2013 roku, zgodnie z którym: „stypendium przeznaczone jest dla będących mieszkańcami Będzina uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych, uczniów oddziałów gimnazjalnych za osiągnięcia w roku szkolnym 2018-2019, uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz studentów, którzy nie ukończyli 25 roku życia”.

W ocenie organu nadzoru, Rada Miejska Będzina nieprawidłowo wskazała zakres podmiotowy uchwały. Zgodnie bowiem z art. 90t ust. 4 ustawy „w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.”

Biorąc powyższe pod uwagę, na mocy art. 90t ust. 4 ustawy można przyznać stypendium dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, tymczasem Rada, wbrew ww. regulacji ustawowej, uzależniła przyznanie stypendium od posiadania statusu mieszkańca gminy. W ocenie organu nadzoru, przedmiotową regulację należy uznać za sprzeczną z art. 90t ust. 4 ustawy oraz art. 7 Konstytucji RP.

Podkreślenia wymaga, że organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Realizując kompetencję organ musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również i w orzecznictwie, ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, że normy kompetencyjne (upoważniające) powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalnym jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wskazywał w swoim orzecznictwie, że każdy wypadek niewłaściwej realizacji upoważnienia ustawowego stanowi jednocześnie naruszenie zawartych w Konstytucji przepisów, które określają tryb i warunki wydawania aktów podustawowych (zob. m.in. wyroki TK: z dnia 5 listopada 2001 r., U 1/01, OTK 2001, nr 8, poz. 247; z dnia 30 stycznia 2006 r., SK 39/04, OTK-A 2006, nr 1, poz. 7; z dnia 22 lipca 2008 r., K 24/07, OTK-A 2008, nr 6, poz. 110).

Wypada również zauważyć, że w omawianym przypadku – przy uwzględnieniu konstrukcji uchwały – nie jest możliwe wyeliminowanie wyłącznie wskazanych regulacji uchwały. Taka ingerencja nadzorcza byłaby równoznaczna z wypaczeniem woli Rady Miasta Będzina.

Zauważyć należy, iż wprawdzie pismem z dnia 4 lipca 2019 r. Gmina skorzystała z przysługującego jej prawa i złożyła wyjaśnienia do zawiadomienia o wszczęciu postępowania nadzorczego, jednakże organ nadzoru nie podziela przedstawionej we wskazanym piśmie argumentacji. Podkreślenia wymaga, iż ustawa o systemie oświaty jest przepisem szczególnym do ustawy o samorządzie gminnym, a zatem należy przestrzegać delegacji ustawowej zawartej w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, która dotyczy udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr XI/61/2019 Rady Miejskiej Będzina z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXXVIII/388/2013 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 czerwca 2013 roku w sprawie przyjęcia „Regulaminu Stypendium Miasta Będzina dla najzdolniejszych uczniów i studentów”, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak